

Per maand kreeg Sikkema gemiddeld dertig aanvragen om een nieuw week- of maandblad te mogen uitgeven – veruit de meeste moest hij afwijzen. Een bijkomend groot probleem bleek nog te zijn dat eigenaren van kranten die geen verlof tot herverschijning of voortzetting hadden gekregen, zich moeite gingen geven hun bedrijfskapitalen te redden door tersluiks te participeren in de uitgave van illegale bladen die legaal dagblad mochten worden.

Ook deze materie bleek aanzienlijk gecompliceerder en weerbarstiger dan men in Londen had voorzien. Als bezwaar van de geldende regeling werd vooral ook beschouwd dat het twijfelachtig was of een verboden blad dat in een later stadium met succes bij de Kroon in beroep zou gaan, nog wel voldoende debiet zou kunnen vinden. 'De krant die verboden wordt', zette Sikkema enkele dagen na de bevrijding van het Westen uiteen,

'is plotseling zonder verspreidingsgebied. Hierdoor ontstaat een leemte. Wie moet deze leemte aanvullen? Daarbij zijn in het Zuiden zeer onrechtvaardige dingen gebeurd. . . Soms treedt een nieuw blad tijdelijk in de plaats van het oude. Krijgt het oude blad toestemming om weer te verschijnen, dan trekt het nieuwe blad zich terug maar soms ook draait het nieuwe blad het oude volledig de nek om.'

*

Het Zuiveringsbesluit en het Tijdelijk persbesluit bestreken lang niet alle sectoren van de samenleving maar méér zuiveringsbesluiten waren er niet; de zuivering van kunstenaars, uitgevers en boekhandelaren, studenten en bioscoopeigenaren was door de Londense regering niet voorbereid, evenmin bestond er een regeling tot zuivering van het bedrijfsleven.²

Wat de kunstsector betreft: 'reeds bij het eerste optreden van muziek- en toneelensembles', aldus het eindverslag van het Militair Gezag, 'regerende het protesten bij de chef-staf Militair Gezag tegen het optreden van collaborateurs'³, bijvoorbeeld tegen het opnieuw optreden van ensembles die op bijeenkomsten van 'foute' organisaties en instellingen hadden gespeeld. Het Militair Gezag kon de betrokkenen geen verbod

¹ 'Vergadering van de sectie Perswezen op woensdag 9 mei 1945', p. 3 (*Enq.*, punten j en o, gestenc. bijl. 577). ² Op een regeling tot zuivering van het bedrijfsleven had, wat de ministers betrof, alleen Burger aangedrongen. ³ *Overzicht MG*, p. 115.